

Nieuwsbrief PPS Echte en Eerlijke Prijs

December 2020

Nummer: 6

De periode van evalueren en plannen is aangebroken. Het goede nieuws is dat we het plan van 2020 grotendeels volgens plan hebben uitgevoerd en dat we de activiteiten in 2021 volgens het oorspronkelijke plan kunnen uitvoeren. In het komende jaar willen we de nadruk leggen op het oogsten, een eerste versie van de echte en eerlijke prijs methodiek en afronding van vrijwel alle lopend casussen. Bij deze wensen wij iedereen ondanks de beperkingen een gelukkig Kerst, een goede jaarwisseling en een vruchtbaar en vooral gezond 2021 toe.

ECHTE EN EERLIJKE PRIJS

(Katja Logatcheva & Pietro Galgani)

Eerlijke Prijs

Op 17 november jl. hebben wij vanuit het projectteam een bijeenkomst bijgewoond bij de SER over het voorstel voor de Wet Ruimte voor Duurzaamheidsinitiatieven. Deze wet, zoals in het voorstel is geformuleerd, staat toe dat je breed met alle partijen in de keten afspraken maakt die ten nadele zijn van consumenten en afnemers met als argument dat zij duurzaamheid ten goede komen. De wet haakt daarmee aan op het raamwerk voor eerlijke prijzen op het niveau van invloed van de overheid. De overheid geeft door middel van de wetgeving kaders aan voor wat wettelijk wel en niet mogelijk is. Met name vanuit de LTO Biodiversiteitscasus wordt met interesse gekeken naar de ontwikkelingen rondom dit wetsvoorstel.

Echte prijs

In de afgelopen maanden is in de Echte prijs werkgroep gewerkt aan drie van de natuurlijk kapitaal modules, namelijk 'landgebruik en biodiversiteit', 'lucht, water en bodemvervuiling' en 'bodemitputting'. We hebben o.a. indicatoren ontwikkeld voor vermessing van land en bodemverdichting, twee maatschappelijke effecten van landbouw die een belangrijke rol in Nederland spelen en nog niet in de echte prijs methodiek meegerekend waren. Deze worden in de rest van het project in de casussen getest. We kijken ook naar de integratie van bouwplannen in echte prijs modellen. In de komende maand zullen we het werk aan de natuurlijk kapitaal modules afronden. In 2021 werken we aan de ontwikkeling van menselijk en sociaal kapitaal modules.

CONSUMENTENONDERZOEK

(Mariët van Haaster-de Winter)

De afgelopen periode is de tijd en energie vooral in nieuwe dingen gaan zitten. Er is meegedacht in het traject waarbij de eerste Echte Prijs-producten in een Nederlandse supermarkt gelanceerd zijn. Katja Schuurman weet dat nu als geen ander (zie afbeelding). Tegelijkertijd is een design voor het experiment ontwikkeld, waarbij het koopgedrag van klanten gemeten wordt. Doel is om dicht bij echt gedrag en het keuzemoment te zitten en de aankoopbereidheid te testen onder verschillende informatiecondities.

De invulling van de condities is gebaseerd op de focusgroepen en literatuur. Het experiment zal in het eerste kwartaal van 2021 plaatsvinden. Ook wordt er gedacht over verrijking in het nieuwe jaar. Gedragsverandering vindt doorgaans geleidelijk en in fasen plaats. Om binnen het consumentenonderzoek van deze PPS meer resultaat te kunnen boeken en mensen te kunnen helpen in hun keuze voor Echte en Eerlijke Prijs-producten, lijkt het nuttig een verbijzondering te maken naar consumenten die in de contemplatie of voorbereidingsfase zitten. In tegenstelling tot personen die nog 'van niks' weten, beseft de eerstgenoemde groep dat er een alternatief voor hun huidige gedrag is, maar veranderen ze hun gedrag nog niet. De tweede groep zet al kleine stapjes in de juiste richting. Hoe heeft deze verandering bij hen plaatsgevonden en wat kunnen we daarvan leren voor een grotere doelgroep?

Tot slot willen wij u op deze plaats van harte bedanken voor de getoonde interesse. Blijf vooral ook in het nieuwe jaar uw vragen stellen over consumentenonderzoek en consumentengedrag.

CASUSSEN

(Bas Janssens)

In deze nieuwsbrief worden de casussen benoemd die sinds de vorige nieuwsbrief (september 2020) nieuw zijn gestart. Voor de bestaande casussen wordt verwezen naar de voorgaande [nieuwsbrieven](#).

De Covid-19-beperkingen hebben impact op de voortgang van de casussen. Begrijpelijkerwijs liggen bij sommige deelnemers de prioriteiten even bij andere zaken. Waar mogelijk organiseren we de bijeenkomsten van casussen online zodat ze voort kunnen gaan.

In de casus van de Vereniging van Biologische Varkenshouders (VBV) staat de echte prijs van de voervoorziening voor de varkens centraal. Tijdens de innovatiecirkel van de PPS Echte en Eerlijke prijs (begin november) hebben we een eerste opzet van de uitwerking voor de klimaatimpact per kg afgeleverd varken (slachtgewicht) laten zien voor de gangbare en de biologisch keten.

De casus van de Vereniging van handelaren in schelp- en schaaldieren wordt in 2021 opgestart. In deze casus zullen de mosselen als product worden uitgewerkt.

Er is binnen de PPS nog ruimte voor deelname via nieuwe casussen. Belangstellenden kunnen zich aanmelden via: Bas Janssens, echte-en-eerlijke-prijs@wur.nl

OVERIG NIEUWS

- Op 18 november jongstleden hebben we een drukbezochte en interessante innovatiecirkel gehad. In twee drieluiken zijn resultaten van de PPS voor het voetlicht gebracht.

In het eerste drieluik heeft Katja Logatcheva (WUR) het theoretisch kader van Eerlijke prijs geschetst met een invulling voor het Deltaplan biodiversiteit. Bas Ruter (Rabobank) heeft ons vervolgens de wenkende perspectieven getoond van het Deltaplan biodiversiteit met rollen voor de wet in wording *“Wet ruimte voor duurzaamheidsperspectieven”* en de bestaande keurmerk-programma's.

In het twee drieluik is door Pietro Galgani (True Price) de methode voor het bepalen van de Echte prijs toegelicht. Rubert Duim (varkenshouder) heeft een toelichting gegeven op de vragen die de biologische varkenshouderij leven en hoe de keten eruit ziet. Bas Janssens (WUR) heeft een overzicht gemaakt hoe we tot een echte prijs proberen te komen en welke uitdagingen we onderweg tegenkomen.

- Vanaf 2021 gaan we een nieuwe PPS starten *“True price: Van Inzicht naar Actie”* waarin we de echte prijs gaan toepassen volgens 5 marsroutes (consument, inkopers, producenten, keurmerken en overheid). We zijn blij met de grote belangstelling van een aantal partners binnen deze PPS. Omdat de PPS-en in elkaars verlengde liggen gaan we zoveel mogelijk gebruik maken van elkaar:
 - de wetenschappelijke en maatschappelijke klankbordgroepen gebruiken we voor beide PPS-en;
 - we breiden de innovatiecirkels uit met meer partners en als er meer te vertellen is gaan we dit vaker organiseren;
 - ook qua communicatie gaan we het wiel niet opnieuw uitvinden maar proberen we tot één plek te komen waar informatie over de Echte en Eerlijke prijs te vinden is.

MELDINGEN UIT HET VELD

- Recent is een studie verschenen over de echte prijzen van veehouderijsystemen in Tanzania in opdracht van [UNEP TEEB](#). Dit onderzoek is door de WUR in samenwerking met True Price en een partner in Tanzania uitgevoerd.
- Een interessant nieuwsbericht van de [TAPP coalitie](#) met een overzicht over hoe politieke partijen de 'Echte en Eerlijke prijs' willen gaan opnemen in de prijs van voedsel.
- Inkopers bij overheidsorganisaties (zoals Rijkswaterstaat) blijken steeds vaker bereid te zijn om de echte prijs (inclusief milieukosten en sociale kosten) te betalen bij inkooptrajecten: [Zie dit bericht met een voorbeeld van koffie](#).
- Tijdens het Food for Thought online event werd er dieper ingegaan op de vraag: wat is de prijs van ons voedsel? Gasten tijdens het event waren onder andere Willy Baltussen bakker Tom van Otterloo, biologische boer Matthias Crum (Horsterhof) en Loes van der Meulen (De Blauwe Tomaat): [bekijk hier het fragment](#).

Online versie

Khadija Nairi: echte-en-eerlijke-prijs@wur.nl

Volgende nieuwsbrief verschijnt in maart 2021!